

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Het Speelhuisje

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 23 januari 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 29 november een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Het Speelhuisje.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1-2 van de

Kinderopvangorganisatie: Stichting Club- en Buurthuiswerk Edam-Volendam

LRK-nummer: 216176323

Totaal aantal doelgroeppeuters: 4

basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan, waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt (via de houder) aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

Er is op het kinderdagverblijf aandacht voor de inrichting van de ruimte en we zien bijvoorbeeld speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn kunnen spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren. Maar de ruimte oogt wel druk door veel verschillende versieringen, waardoor soms het educatieve visuele materiaal ondersneeuwt.

Het in de hoeken meespelen door de pedagogisch medewerkers en het bevorderen van de interactie tussen de peuters onderling kan versterkt worden.

De leiding en de pedagogisch medewerkers informeren ouders over de thema's op de groep en geven tips voor activiteiten thuis. Op de groep is er echter geen mogelijkheid voor ouders om met hun kind te spelen of met andere ouders te praten. Dat wordt wel op een andere locatie georganiseerd, maar daar komen maar weinig ouders naar toe.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Het Speelhuisje.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Tabel overzicht standaarden

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Activiteiten en leeswijzer

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de zorgcoördinator, de pedagogisch coach en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter

V Voldoende

G Goed

.....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Het Speelhuisje.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Het Speelhuisje als Voldoende. De meeste standaarden zijn Voldoende.

Context

Het Speelhuisje is gevestigd in een klein losstaand gebouw in Volendam, en biedt sinds 2012 voorschoolse educatie. Het is een onderdeel van de stichting Club- en Buurthuiswerk Edam-Volendam, een organisatie met meerdere locaties in de regio. Tijdens het onderzoek zijn er 2 doelgroepkinderen aanwezig, van de 4 doelgroepkinderen die in totaal worden begeleid op Het Speelhuisje.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 10 oktober 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Het Speelhuisje.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

Toelichting Ontwikkelingsproces

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het bewust kiezen voor versiering van de ruimte. Doordat er nu themaversiering hangt en reguliere schilderijtjes en dergelijke, zijn er veel visuele prikkels in de ruimte. Belangrijke visuele middelen zoals de dagritme kaarten kunnen daardoor niet op kindhoogte hangen en vallen in het niet bij de rest.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Dit instrument kunnen ze altijd benaderen en tijdens activiteiten live gegevens invoeren. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn.

De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. Zo werd tijdens het voorlezen van een boekje voor sommige kinderen meer nadruk gelegd op bepaalde woorden. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en structureren het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. Ze stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. En gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Ze gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het stimuleren van de interactie tussen de peuters onderling. Ook het meespelen tijdens vrij spel en dan het spel verrijken en verdiepen kan meer aandacht krijgen.

De pedagogisch coach heeft aangegeven dit te herkennen en het team op het meespelen te gaan coachen.

Ook de verdieping van de activiteiten voor de peuters die meer aankunnen behoeft aandacht. Het aansluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling betekent dat activiteiten meer op het individuele niveau van de peuters afgestemd kunnen worden.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de doorgaande lijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Naast de overdracht van gegevens over de ontwikkeling van de peuters kan er ook een doorgaande lijn worden ontwikkeld op het gebied van het aanbod, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind. Qua zorg en begeleiding hebben de betrokken partijen in samenwerking met de gemeente wel een gezamenlijke zorgstructuur opgetuigd.

De ouders komen sinds de coronamaatregelen niet meer op het Speelhuisje, er is dus geen spelinloop meer. Ouders kunnen elkaar wel ontmoeten tijdens het oudercafé, maar dat is op een andere locatie waardoor ouders die werken of geen vervoer hebben, beperkte mogelijkheden hebben hier te komen. De locatiemanager geeft aan hier over na te denken, hoe dit nu na corona weer vorm te geven.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

Toelichting Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Voldoende.

De voorschool heeft hoge verwachtingen over de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			Ⓢ
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

Toelichting Kwaliteitszorg en ambitie

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als Voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg de doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevraagd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Ook worden zij door de pedagogisch coach op specifieke interactievaardigheden gecoacht. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

4 . Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij zijn blij met de feed-back in het rapport en zijn daar gelijk mee aan de slag gegaan.

Wij vinden het fijn om zo met al onze partners samen te werken, om zo de kwaliteit van onze voorschoolse voorziening te verhogen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

